

Vår saksbehandler:

Anna Bilstad, tlf. 61 29 92 54

RAPPORT OM FORENKLING AV UTMARKSFORVALTNING - HØRING

Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
Utvalg for miljø, utmark og landbruk i Ringeby	012/15	04.03.2015

Dokumenter vedlagt saken

- 1 Høring – Faggrupperapport ”Forenkling av utmarksforvaltningen”
- 2 Høringsuttalelse forenkling utmarksforvaltning - USS

Forslag til vedtak

Ringeby kommune mener det i utgangspunktet er positivt med en forenkling av utmarksforvaltningen, men mener at rapporten har store mangler når den ikke utreder nærmere hvilke konsekvenser de foreslåtte tiltakene har.

Om kommunene skal overta flere oppgaver i utmarksforvaltningen må det følge med en vesentlig økonomisk kompensasjon, gjerne øremerkede midler.

Ringeby kommune går konkret imot forslaget om å overføre fjelltjenesten til SNO. Ringeby kommune mener det er viktig at fjellstyrene og fjelloppsynet med sine oppgaver videreføres som i dag, for å få lokal tilhørighet og lokal verdiskapning i statsallmenningene.

Ringeby kommune støtter høringsuttalelsen fra utmarkskommunenes sammenslutning (USS).

Politisk behandling:

Utvalg for miljø, utmark og landbruk i Ringeby 04.03.2015

Rådmannens forslag ble enstemmig vedtatt med 6 stemmer.

MUL-012/15 Vedtak:

Ringeby kommune mener det i utgangspunktet er positivt med en forenkling av utmarksforvaltningen, men mener at rapporten har store mangler når den ikke utreder nærmere hvilke konsekvenser de foreslåtte tiltakene har.

Om kommunene skal overta flere oppgaver i utmarksforvaltningen må det følge med en vesentlig økonomisk kompensasjon, gjerne øremerkede midler.

Ringeby kommune går konkret imot forslaget om å overføre fjelltjenesten til SNO. Ringeby kommune mener det er viktig at fjellstyrene og fjelloppsynet med sine oppgaver videreføres som i dag, for å få lokal tilhørighet og lokal verdiskapning i statsallmenningene.

Ringeby kommune støtter høringsuttalelsen fra utmarkskommunenes sammenslutning (USS).

Ringeby, 20. februar 2015

Per H. Lervåg
Rådmann

Bakgrunn

En faggruppe nedsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD), i samarbeid med Klima- og miljødepartementet (KLD) og Landbruks- og matdepartementet (LMD), har avgitt sin rapport med forslag til tiltak for å forenkle utmarksforvaltningen. Gruppens mandat ble utarbeidet i samarbeid mellom de tre departementene. Mandatet framgår av kapittel 1 i rapporten (vedlegg 1).

Faggruppen ble bedt om å ta utgangspunkt i regjeringserklæringen fra Sundvollen, punkt 8 "Levende lokaldemokrati". Forslagene fra faggruppen skulle legge til grunn at brukerne skal oppleve en vesentlig forenkling i forvaltning og saksbehandling, og at kommunene skal tildeles større ansvar og myndighet innen utmarksforvaltningen. Forslagene er samlet i rapportens kapittel 6.

Departementene har ikke tatt stilling til forslagene, eller gjort en prioritering av hvilke tiltak en vil ta fatt på. Det vil bli gjort etter at høringen er gjennomført. Departementene ønsker at høringsinstansene gir synspunkter på de foreslåtte tiltakene i rapporten.

De ber spesielt om synspunkter på:

- Vil de foreslåtte tiltakene bidra til forenkling i utmarksforvaltningen?
- Er det andre tiltak som er viktige å få belyst og gjennomført?

De ber høringsinstansene gi synspunkter på positive og negative konsekvenser som de ulike forslagene vil ha for ansvarsområder.

Høringsfrist er 28. februar 2015, men Ringeby kommune med flere har fått utsatt frist til 8. mars.

Sammendrag av rapporten

Rapporten er utarbeidet av en faggruppe med mandat til å foreslå tiltak slik at brukerne skal oppleve en vesentlig forenkling, og at kommunene får større ansvar og myndighet i utmarksforvaltningen.

Faggruppen mener at utmarksforvaltningen er kompleks og til dels utilgjengelig for brukerne.

Utmarksforvaltningen fremstår som sektorstyrt, ressurskrevende og lite helhetlig.

- Det er en rekke særorganer i utmarksforvaltningen i tillegg til kommuner, fylkeskommuner og fylkesmenn.
- Den rettslige reguleringen av utmarka er fragmentert.
- Det er uklar fordeling av ansvar og myndighet mellom sektorer og beslutningsnivåer.
- Det er uklare og ofte lite forenkle mål på nasjonalt nivå.

Faggruppen foreslår en del prinsipper som bør legges til grunn for tiltakene:

- Kommunene bør tillegges flest mulige oppgaver. De må ha tilstrekkelig kapasitet, relevant kompetanse og distanse i forvaltningen. Kommunene må ha arealmessig størrelse tilpasset naturressursen, spesielt der det er nasjonale og internasjonale forpliktelser.
- Kommunene må ha tilstrekkelig politisk og økonomisk handlingsrom der også roller og ansvar i utmarksforvaltningen er avklart.
- Relaterte oppgaver bør i størst mulig grad samles i ett forvaltningsorgan.
- Fylkesmannen bør ha ansvaret for statlig samordning, spisskompetanse og legalitetskontroll.

Faggruppen mener at en varig forenkling av utmarksforvaltningen krever grunnleggende tiltak.

Det foreslås følgende:

- Kommunene bør overta forvaltning av verneområder som i sin helhet ligger i kommunene, samt flere fiske- og viltoppgaver. Det gis mulighet for delegasjon i verneområder. Rapporteringssystemer integreres i etablerte systemer.
- Det bør etableres strategiske utmarksstyrer med ansvar for store verneområder og villreinforvaltning i områder der det er villrein.
- Kommunene bør ha førstelinjeansvar for alle saker i utmarksforvaltningen, og det bør utarbeides en samlet IKT-løsning for brukerhenvendelser.

- Det bør utvikles en tydeligere rolle- og arbeidsdeling mellom Statens naturoppsyn og forvaltningsmyndighetene. Fjelltjenesten bør overføres til Statens naturoppsyn.

En del tiltak har en mer overordnet karakter:

- Nasjonal politikk bør samordnes og bli mer tydelig.
- Det bør utvikles mer kunnskap om naturressurser.
- Det bør igangsettes et lovarbeid for å revidere forvaltningen i statsallmenninger.
- Det bør nedsettes et lovutvalg for utmarka.

I tillegg har gruppen foreslått igangsetting av kompetanseutviklingstiltak for kommunene og avklaring av eiendomsforhold i utskiftede bo.

Faggruppen mener at tiltakene samlet vil gi både en vesentlig forenkling for brukerne og et større kommunalt handlingsrom for å utvikle en helhetlig utmarksforvaltning.

Vurdering:

Rapporten er omfattende og administrasjonen går ikke i detalj på hvert punkt, men har noen generelle synspunkter som blir lagt frem som forslag til vedtak.

Utmarkkommunenes sammenslutning (USS) som Ringeby kommune er medlem av, avgir en mer detaljert uttale som går nærmere inn på hvert punkt som foreslås (vedlagt). Uttalelsen fra USS støttes i forslag til vedtak.